

HELSINGIN YLIOPISTO
HELSINGFORS UNIVERSITET
UNIVERSITY OF HELSINKI

Mathilda Wrede-seminariet 2010

Internationell migration och genus: nya perspektiv och interaktioner inom välfärdssektorn

*Arrangörer: Det Finlandssvenska kompetenscentret på det sociala området,
Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet*

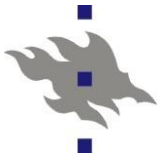

Program

- 9.30 Välkomstord
Universitetslektor Camilla Nordberg, Svenska social- och kommunalhögskolan
- 9.45 Invandrade kvinnor i projektsamhället - vad innebär det mångkulturella som ett projekt?
Forskare Salla Tuori, Åbo Akademi
- 11.15 Paneldiskussion - Professionella och kulturella samspel i välfärdssektorn
Inledare:
Barnmorskestuderande Fardowsa Barale, Arcada
Projektkoordinator Janette Grönfors, Finlands Flyktinghjälp
Handledare Turkijana Kemeri, Ungdomsverkstaden Sveps
- 12.15 Lunch
- 13.15 Från 1988 till 2010 - hur skapar man goda förutsättningar för det mångkulturella arbetet?
Projektkoordinator Lilian Ivars, God integration av invandrare i Österbotten (GIIÖB)
- 14.15 Avslutning

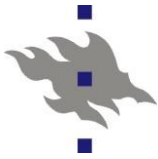

- Reflektioner kring välfärdssektorns normer och normalitet samt mekanismer för deltagande och utanförskap...
- Är det viktigt att anställa professionella med minoritetsbakgrund? Är det viktigt att synliggöra klienters och patienters kulturella bakgrund? Varför?

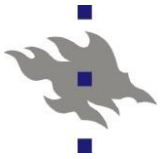
Den finländska medborgarskapsregimen

- Nordisk modell – det sociala medborgarskapets ideal...
- Sociala rättigheter skulle jämna ut klasskillnader och ha en integrerande funktion - stärka solidariteten och sammanhållningen
- Solidaritet också en förutsättning för de sociala rättigheternas implementering
- Integration som nödvändighet – samhällets moraliska ordning (Integrationslagen)
- Den nordiska välfärdsstaten har fokuserat på förvärvsarbete. Arbete har även ett egenvärde som indikator för samhällsduglighet...

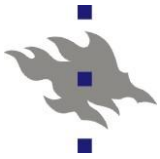
Fokus på arbete

- Invandrarbefolkningen växte snabbt under 1990-talet, samtidigt som lågkonjunkturen
- Invandrares arbetslöshetsgrad är högre än infödda finländares och högre för kvinnor än för män (Martikainen & Tiilikainen 2007):
 - 2004: män 24 %, kvinnor 32 %
 - Efter tio års boende förändras situationen något
 - Kvinnor med svagast anknytning till arbetsmarknaden: Afghanistan (81%), Irak (70%), Somalia (67%) och Iran (57%)
 - Bäst var sysselsättningen i huvudstadsregionen samt i kommuner med **under 30 000 invånare**.
- Problematiskt för den nordiska välfärdsstatens legitimitet

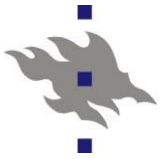
Inklusionen av invandrare i Finland – lyckad eller inte?

- Medborgarskapet handlar dock inte enbart om samhällskontraktet, formella och jämlika rättigheter och skyldigheter – utan också om identitet och tillhörighet
- Allt större medvetenhet om kultur- och identitetsaspekters betydelse när vi vill förstå medborgares självrespekt och känsla av handlingsutrymme
- Vi har fokuserat på invandrares resurser – språkkunskaper, arbete och utbildning men i mindre utsträckning beaktat andra dimensioner

Erkännandets politik

- Ny utmaning i de nordiska välfärdsstaterna – hur kan vi kombinera *jämlikhet* med respekt för en *mångfald* värderingar och religioner?
- Fraser (1997): Social rättvisa kräver både omfördelning av resurser och en erkännandets politik (*redistribution and recognition*)

Scenarier

- Stängda gränser och strikt reglering av arbetsinvandring
 - Omedveten mångkulturalism baserad på öppna gränser
 - Medveten offentlig politik som till exempel i Kanada
-
- Trots att vi kan skapa en gemensam nationell kultur som är inkluderande måste vi ändå konkret ta ställning till vissa partikulära rättigheter? Vad tillhör det privata? Vad tillhör det offentliga?

- I Québec utredning om hur etniska minoriteters behov tillfredsställs i den offentliga sfären
- "Building the Future – a Time for Reconciliation"

<http://www.accommodements.qc.ca/documentation/rapports/rapport-final-integral-en.pdf>

- Charles Taylor och Gérard Bouchard

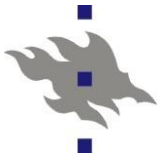
Bakgrund

- Principen om jämlikhet kräver ibland särskiljande behandling
- Vissa neutrala, universella normer reproducerar majoritetsbefolkningens värderingar och världsbilder
- Kravet på sammanjämkning/anpassning är dock inte gränslöst.
 - Diskrimineringskriterium
 - Får inte förorsaka företaget/myndigheten "otillbörlig påfrestning" i form av kostnader, störning i organisationens verksamhet, kränkande av andras rättigheter eller hot mot den allmänna säkerheten

Exempel

- Skolmiljön
 - Rätt till tilläggstid för tentamina i de fall där elevens språkunskaper är begränsade
 - Rätt till frånvaro vid större religiösa högtider
 - Rätt att använda olika typer av huvudbonader och scarfar
 - Rätt för unga kvinnor att använda lösa kläder i stället för shorts på gymnastiktimmarna
- Dessa anspråk har oftast godkänts men case-by-case
- Permanenta bönerum för religiösa grupper har inte beviljats och elever fick inte rätt att tvätta fötter i handfaten

Exempel

- Hälsovården
 - Rätt att vända sängen mot Mecca i terminalvårdsskedet
 - Specialdieter
 - Kvinnor har i mån av möjlighet rätt till kvinnlig gynekolog
 - Kvinnor med huvudscarf har rätt att arbeta i en operationssal om scarfen är steriliserad

- Följande önskemål har inte godkänts:
 - Föräldrar får inte lämna sjukhuset med ett nyfött, dött barn eller med moderkakan
 - Sjukhusen ordnar inte förlossningkurser där partners inte får närvara

Exempel

- Religiösa högtider på arbetsplatser
 - Betald semester med kompensation
 - Obetald semester
 - Extra betald semester

- Varierande praktik – det sist nämnda exemplet ansågs orättvist.

- Övriga diskussioner har gällt statens neutralitet i förhållande till religionsutövning mera allmänt – vad betyder sekularism i praktiken? Att staten inte tar ställning för eller emot religion eller att religion tillhör den privata sfären (ex Frankrike)?